

ACTIVITATS DE CIÈNCIES SOCIALS PER A ESO

QUAN EL CORONAVIRUS VA CANVIAR EL MÓN

QUÈ HA CANVIAT?

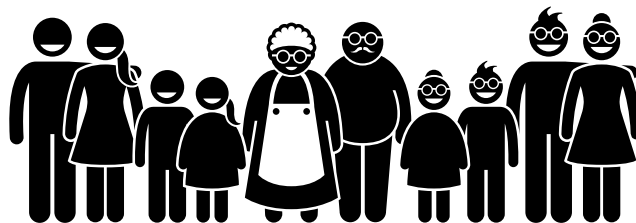
La situació de pandèmia i les mesures que s'han generat per frenar-la (entre elles, el confinament), ens fa pensar que el món ha canviat de cop i volta.

És així?

Pensa amb aquelles **coses que han canviat**, i aquelles que **no ho han fet**, en...

La teva vida
personal

La teva família

El teu poble o
ciutat

El món

TEMPS AL TEMPS

Durant l'any 2020, la preocupació i les reaccions al COVID19 han estat/van ser molt canviants amb poc temps.

Amb només els tres primers mesos de l'any va passar de ser un virus desconegut al gran tema de preocupació mundial; de no saber-se'n gairebé res, a finançar-se'n milers d'estudis. L'opinió social també ha canviat molt: de ser un tema poc preocupant del que fins i tot es feia burla, a ser un tema que ha generat pànic. També ha canviat molt l'estat anímic de les persones de tot el món.

Per poder ubicar tots aquests canvis, ens hi pot ajudar fer una línia del temps, una cronologia. En aquestes es pot veure com ha anat canviant l'estat d'opinió, les polítiques i les mesures en funció de l'evolució i la difusió de la malaltia. En aquest enllaç pots trobar una cronologia de l'evolució dels primers mesos:

<https://interactius.ara.cat/coronavirus/cronica-pandemia>

Però, i tu? Quina ha estat la teva cronologia en la vivència del COVID?

Fes una línia del temps i marca'n referències temporals (mesos, per exemple).

Marca-hi fets que per a tu hagin estat importants i que tinguin alguna relació amb la pandèmia, des dels més personals als més globals.

També pots establir períodes: poden ser circumstancials (per exemple, el temps de confinament sense sortir de casa, el curs, etc) o també intrapersonals (per exemple, períodes en què no hi donaves importància, períodes en què t'hagis angoixat, etc).

Podeu comparar els cronogrames amb les companyes i companys de classe. En què s'assemblen? Hi ha algun fet que us hagi marcat a molts? Quins elements han fet que les vostres vivències fossin diferents?

2020

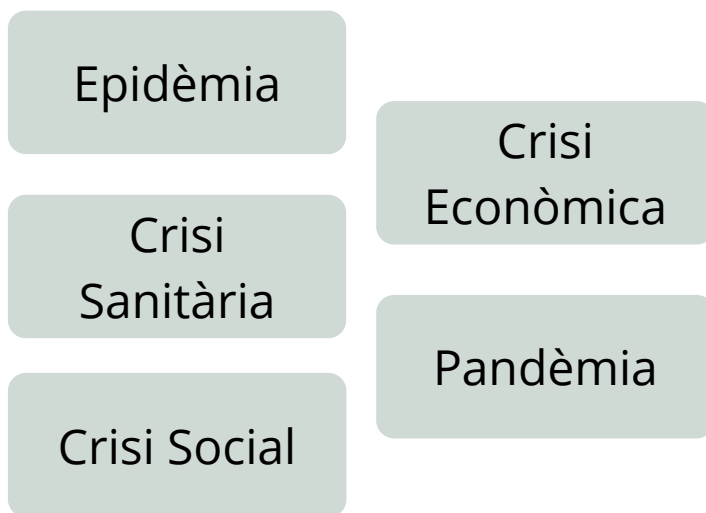
TOT ESTÀ CONNECTAT?

Amb el que has viscut, el que has vist, has sentit i has interpretat t'has pogut fer una idea del que ha passat i el que està passant. Intenta explicar-ho amb un mapa conceptual, lligant aquests conceptes.

Si creus que hi falten elements, pots incloure'ls. Normalment no hi ha mai una sola causa!

Fenòmens generals

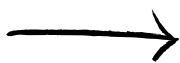

Fenòmens concrets

- Augment de la mortalitat
- Mobilitat internacional
- Confinament
- Tancament de fronteres
- Augment del consum d'internet
- Saturació del sistema sanitari
- Estudiar i treballar des de casa
- Disminució de la contaminació
- Disminució de la mobilitat
- Organització de solidaritat veïnal
- Polítiques de prevenció
- Polítiques de contenció
- Polítiques de desescalada
- Polítiques de reactivació econòmica
- Augment de les videotrucades
- Incentivació del comerç local
- Impacte emocional

Pots relacionar els diferents fenòmens amb fletxes per marcar les relacions de causa i conseqüència i amb gargots per marcar les relacions de contrarietat: coses que es fan per anar en contra d'alguna cosa o per frenar-la.

Poseu en comú els diferents mapes amb la resta de la classe i amb la vostra professora o professor.

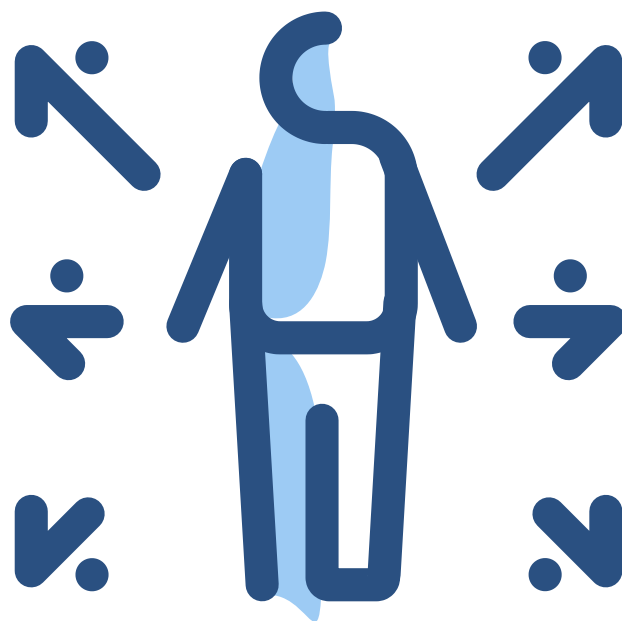
RODA CONGELADA

L'any 2008 es va viure una crisi econòmica molt diferent a la del 2020. En aquell cas, el sector immobiliari va viure una gran crisi (podeu buscar informació sobre la bombolla immobiliària!) que va anar afectant la resta de sectors, com una gran roda.

L'any 2020 també s'ha iniciat una crisi econòmica, però en aquest cas per motius ben diferents. A causa del confinament, algunes persones parlen de l'economia "congelada": s'ha aturat gairebé tot de cop.

Pensa el cas d'una persona concreta (pot ser real o ficícia) per explicar aquest procés. Explica la seva situació laboral i econòmica i com aquesta s'ha vist afectada pel confinament. També explica si el seu canvi d'hàbits durant l'època del confinament ha afectat a d'altres persones i empreses: què ha fet que haig causat que persones i empreses hagin tingut ingressos? Què ha deixat de fer i, per tant, ha causat que persones i empreses deixessin de tenir ingressos? En algun moment a alguna de les persones que apareixeran al relat els perilla la cobertura de les necessitats bàsiques?

ACTIVITAT I CONSUM

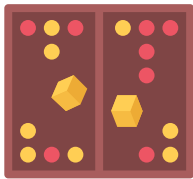
Fixa't en els elements que tens a continuació.

Creus que durant el confinament han disminuït o augmentat?

Creus que durant el desconfinament han disminuït o augmentat?

Per què penses que ha estat així?

I tu, quin tipus d'activitat i de consum has potenciat?

Les hores d'oci

Les subscripcions
a Tik Tok

Les xarxes de suport
social i veïnal

El preu del gel
hidroalcohòlic

Les persones usuàries
dels bancs d'aliments

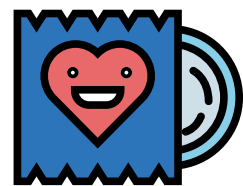
Les compres al
comerç
local i de proximitat

La cuina casolana

Les vendes on-line

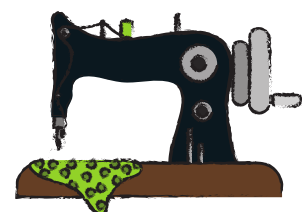
La compra de
preservatius

Les denúncies per
violència masclista

El consum
d'antidespressius

L'elaboració
casolana
de mascareres

CURES: NECESSITATS

Durant aquests mesos moltes persones han reivindicat la importància i la centralitat de l'economia de les cures: activitats que, remunerades o no, estan destinades a cuidar les persones, a cobrir-ne les necessitats, a sostenir les vides.

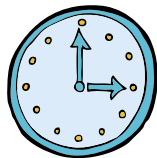
Pensa en les necessitats que tens al llarg d'un dia. Han canviat d'alguna manera, amb els últims temps? Qui les cobreix o qui t'ajuda a cobrir-les? En quina situació es troben, aquestes persones?

Abans de fer l'exercici, podeu provar d'aprofundir en la idea de les **necessitats** (fisiològiques, físiques, socials, emocionals, etc).

Pots fer una graella amb aquestes columnes:

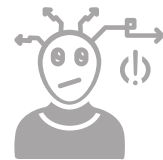
Quina necessitat tinc?

En quin moment del dia?

Qui cobreix la necessitat o m'ajuda a cobrir-la?

En quina situació es troba aquesta/es persona/es?

CURES: VALOR SOCIAL

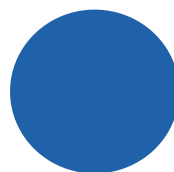
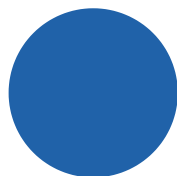
Pensa en les tasques i feines que es fan per cuidar les persones i les seves necessitats i que no són remunerades (cuidar familiars malalts o infants, fer el menjar, les tasques domèstiques, etc). Creus que les valorem o que les menyspreem? Per què ho penses?

Pensa en les tasques i feines que es fan per cuidar les persones i les seves necessitats i que sí que són remunerades. Per comprovar si les considerem socialment importants, ens podem fixar en el sou que cobren les persones que les realitzen.

Fes una comparativa entre persones que tenen feines amb molt reconeixement social (futbolistes de 1a divisió masculina; instagramers famosos; directius/ves de grans empreses; polítics i polítiques; altres que se t'acudeixin) i persones que tenen feines relacionades amb les cures (cuidador/es de gent gran; personal de la neteja; metges i metgesses; infermers i infermeres; pageso/es; altres que se t'acudeixin).

1. Agafa l'exemple d'una persona amb una feina amb molt reconeixement social i una altra que es dediqui a les cures. Imagina't, sense buscar informació, quin sou deuen cobrar. Dibuixa dues rodones que representin els seus sous: si penses que cobren sous iguals, dibuixa les rodones de la mateixa mida; dibuixa una rodona el doble de gran que l'altra si penses que un sou és el doble que l'altre, etc.

2. Ara busca informació sobre els sous que poden cobrar aquestes persones i refés les rodones en funció de les xifres reals. Han canviat molt?

AFECTA TOTHOM PER IGUAL?

Més enllà de la sanitària, una de les conseqüències de la pandèmia ha estat una crisi econòmica. La feina de moltes persones ha canviat molt, però de manera molt diferent. Com han canviat les condicions de feina a aquests sectors?

- Treballen més o treballen menys?
- Han millorat les seves condicions o treball o han empitjorat?
- Han millorat les seves condicions econòmiques o han empitjorat?

Mestres

Personal sanitari

Personal de la neteja

Repartidor/es a domicili

Artistes

Inversors d'empreses de venda on-line

Estudiants

Propietari/es de restaurants

Agricultor/es i temporer/es de fruita

ENS UNEIX O ENS SEPARA?

Aquest virus...ens uneix o ens separa? Per què diries que ens uneix? Per què diries que ens separa? Et sents més unida o unit a les persones del teu voltant? I amb les persones de tot el món?

ENS UNEIX PERQUÈ ARA TOTES LES PERSONES, TOTA LA HUMANITAT, ENFRONTEM UN PROBLEMA I UN REPTA COMÚ: O ENS EN SORTIM TOTS O NO SE'N SURT NINGÚ!

Ens separa i ens fa tenir por del contacte amb les altres persones. Ara ens mirem tots amb desconfiança.

Malgrat la distància, jo tinc la sensació que ara sóc més a prop dels altres: perquè tots hem viscut aquesta situació i ens ha afectat, i ens hem hagut de donar suport i d'ajudar. Ara quan pregunto a algú "com estàs?", em contesta de veritat.

Sembla que els governs de cada país ho hagin de gestionar per separat, competint amb els altres a l'hora de comprar materials, donant-se les culpes de l'inici de la pandèmia i amb una guerra de dades qui té més morts, qui ho gestiona menys pitjor.

Ens uneix perquè s'ha vist clar que les fronteres només són administratives. Tots som humans i compartim les mateixes condicions: ens morim davant els mateixos perills, patim davant les mateixes malalties, ens organitzem davant les mateixes pors, i ens ajudem amb les mateixa solidaritat.

Ens separa perquè ha fet créixer les desigualtats. No, aquesta pandèmia no la pateix tothom igual!

A mi m'ha unit més a les persones del meu voltant: hem parlat més, ens hem trucat més, quan ens hem vist ho hem fet amb més ganes. Tinc la sensació que ara valoro una mica més la companyia i el contacte amb les persones que estimo.

Ens separa perquè s'han tancat les fronteres. Ja no et pots moure pel món com abans.

Jo crec que ens uneix perquè ens ha humanitzat a tots: ens ha fet adonar de què és l'important i ens ha recordat que som vulnerables. Totes les persones del món compartim aquesta vulnerabilitat, i les ganes de cuidar-nos i de viure.

ALTRES PROPOSTES

Anàlisi d'anuncis oficials i comercials: quins missatges hi són predominants? Quins relats hegemònics es construeixen? Amb quina intencionalitat?

Repàs de conceptes econòmics que han tingut molt ressò durant aquests mesos: ERTO, atur, deute, reactivació, etc.

Mapització de l'estat actual de la pandèmia: buscar informacions oficials sobre l'estat de la pandèmia en diferents països, elaborar una llegenda i crear els mapes.

Anàlisi d'imatges: recull de fotografies que hagin impactat en aquests períodes i analitzar-les incloent una mirada empàtica (què viu/pensa/sent cada una de les persones que hi apareix?)

Repàs històric d'epidèmies amb gran impacte social: quan es van donar? Per què? Quines conseqüències han tingut?

Anàlisi de discursos de l'odi, relats racistes: buscar exemples de discursos polítics i socials en què s'hagi assenyalat i criminalitzat a grups socials concrets que, per condició o procedència, se'ls culpabilitza d'una pandèmia que és mundial i humana.

Comparació d'inversions econòmiques (es pot usar el mateix exercici que el de les boles): quan s'inverteix en investigació? I en sanitat? I en educació? Quant s'inverteix en l'exèrcit? Quant de finançament rep el futbol? I la banca?

Cerca d'iniciatives en l'entorn proper: en el barri, poble o ciutat, quines iniciatives socials, culturals, etc. s'estan duent a terme per minimitzar els efectes negatius de la pandèmia i les seves conseqüències?

QUAN EL CORONAVIRUS VA CANVIAR EL MÓN

I LA GENT VA
SANAR.
I VA SOMNIAR
NOUS HORITZONS,
NOVES FORMES DE
VIDA.

Kitty O'Meara

"And people stayed home"